

تهیه نقشه GIS پایه ریسک آتش سوزی جنگل با استفاده از مدل Fire Risk مطالعه موردی: جنگل های ارسباران

رضا پرهیزکار عیسی لو^{۱*}، هوشنگ سیفی^۲، خلیل ولی زاده کامران^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد سنجش از دور و GIS، گروه سنجش از دور و GIS، دانشگاه تبریز، rezaparhizcar@gmail.com

۲- فارغ التحصیل کارشناسی ارشد سنجش از دور و GIS، گروه سنجش از دور و GIS، دانشگاه تبریز، seifihooshang@gmail.co

۳- مدیر گروه سنجش از دور و GIS، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران، valizadeh@tabrizu.ac.ir

چکیده

آتش سوزی جنگل جزء بلایای طبیعی است و احتمال وقوع آن همیشگی می باشد، ولی با در نظر گرفتن تمهیدات خاص و کم کردن میزان آسیب پذیری می توان از تبدیل شدن آنها به فاجعه های وحشتناک جلوگیری کرد پس بایستی توانایی مقابله بشر با این حادثه طبیعی را بالا برد و جامعه را از هر نظر آماده کرد تا در هیچ کدام از لایه های آن آسیب پذیری وجود نداشته باشد. بنابراین از نقشه ریسک آتش سوزی میتوان برای جلوگیری و پیشگیری از آتش سوزی و خسارات ناشی از آن استفاده کرد که به عنوان یک ابزار مطمئن و قوی در مدیریت مناطق مستعد، و یا دارای پتانسیل بالای وقوع آتش سوزی به کار گرفته می شود. در پژوهش حاضر با استفاده از لایه های شیب، جهت شیب و شاخص پوشش گیاهی (NDVI) و مدل Fire Risk مناطق مستعد خطر آتش سوزی در جنگل های ارسباران پهنه بندی شدند که طی آن نواحی با پتانسیل آتش سوزی به ۵ کلاس طبقه بندی شد. نتایج به دست آمده از بررسی نقشه نهایی نشان می دهد که مناطق دارای کلاس خطر خیلی زیاد و زیاد در مجموع با مساحت ۸۳۱/۵۲ کیلومتر مربع ریسک آتش سوزی بالایی را دارد که بیشترین تمرکز این پهنه در قسمت مرکزی منطقه استقرار یافته است. همچنین مناطق با کلاس خطر کم و خیلی کم در مجموع با مساحت ۶۳۳/۱۷ کیلومتر مربع ریسک آتش سوزی پایینی را در منطقه مورد مطالعه نشان می دهد که عمدتاً در قسمت های شرقی و شمالی منطقه پراکنده شده است.

واژه های کلیدی: آتش سوزی، پوشش گیاهی (NDVI)، مدل Fire Risk، جنگل های ارسباران

۱- مقدمه

جنگل ها، زیباترین منابع طبیعی پیرامون ما هستند و نقش مهمی را در سلامت جسمی و روانی موجودات زنده ایفا می کنند بنابراین سلامتی جنگل در هر محل، شاخصی از شرایط اکولوژیکی متداول در آن ناحیه است [۱]. یکی از مهم ترین دلایل تخریب جنگلها پدیده آتش -